20. mynd. Innviðir eru fáir á hálendinu og ferðir þar sem allt er borið á bakinu hafa því löngum verið einkenni svæðisins. Myndin er tekin í austurhlíð fjallsins Skalla í Friðlandi að Fjallabaki og sést niður í Jökulgil. – There is not much infrastructure in the Central Highlands and therefore backpacking trips through the area are highly common. The photo is taken on slope of the eastern side of the mountain Skalli in the Nature reserve Friðland að Fjallabaki with a view down to the canyon Jökulgil.

með því að vera mikilvægur hluti af ímynd Íslands. Eftir efnahagshrunið 2008 var ferðaþjónustan sú atvinnugrein sem kom íslensku efnahagslífi aftur í gang og núna eru miklar vonir bundnar við það að ferðaþjónustan geti einnig orðið bjargvættur efnahagslífsins eftir Covid-19-faraldurinn. Náttúra Íslands verður áfram aðalaðdráttarafl landsins og því er ljóst að standa þarf vörð um hálendið til þess að vernda náttúru þess og stuðla um leið að velgengni ferðaþjónustunnar.

Mikilvægt er að stjórnendur þjóðgarða hafi sjálfbæra þróun að leiðarljósi þegar kemur að mótun stefnu um landnýtingu og uppbyggingu atvinnustarfsemi innan þeirra. Grundvallaratriði sjálfbærrar þróunar er að allir hagaðilar taki þátt í mótun slíkrar stefnu frá upphafi og hafi rödd í allri ákvarðanatöku.[73] Þannig skapast gagnkvæmt traust á milli þeirra sem starfa að náttúruvernd og ferðaþjónustu, og þar með gagnkvæmur ávinningur.

Búast má við að málefni þjóðgarðs á miðhálendi Íslands verði aftur tekin upp á Alþingi áður en langt um líður. Ef niðurstaðan verður sú að stofna beri Hálendisþjóðgarð er mikilvægt að missa ekki sjónar á því að náttúruvernd er grunnstoð í hinu tvíþætta hlutverki þjóðgarða. Það kemur öllum til góða þegar til lengri tíma er litið.

ABSTRACT

The attitudes of the tourism industry towards a Central Highlands' National Park

The Icelandic Central Highlands are unique, with extremely vulnerable nature. In the past decades, the Highlands have become an important tourist destination, both for international as well as domestic travellers, and there are concerns that certain areas are under too much pressure from high visitation. In late 2020, the Minister for the Environment and Natural Resources proposed a bill to establish a Central Highlands' National Park, with the aim to protect the Highlands' nature while allowing people to enjoy the area. Since the tourism industry is an important stakeholder in the Highlands, it is important to know and understand its attitude towards the area's utilization, including its attitude towards establishing a national park. This study presents the findings from an online survey among tourism operators. The findings stress that the Highlands' attraction is mainly its diverse nature, wilderness as well as the chance to experience peace and solitude, and they confirm that the area is of high importance for the industry. The opinions on how to best maintain the natural qualities of the Highlands are divergent and the participants do not agree on whether to establish a national park or not. Supporters of the national park believe that it will increase the attraction of the Highlands and that enhanced nature protection will thus be beneficial. Those who oppose the national park fear that the tourism industry would face more rules and regulations and that access to the Highlands would be limited, which would constrain the industry's activities. The majority of respondents is of the opinion that stakeholder representatives should manage the national park and that it is important to ensure mutual communication and benefits for different stakeholders.